

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

AS Ida-Tallinna Keskhaigla
Ravi 18, 10138 Tallinn
Rg-kood 10822068
Tel 666 1900
E-post info@itk.ee
www.itk.ee

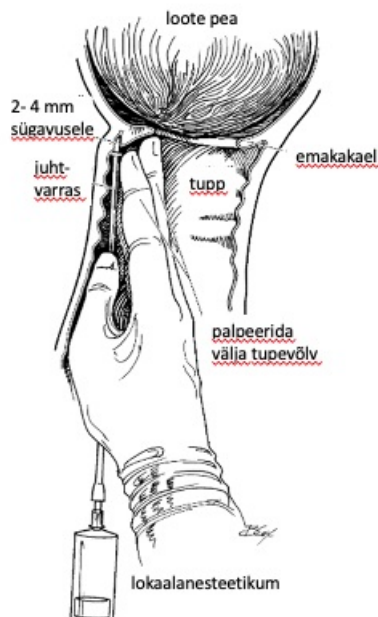
Paratservikaal- ja pudendaalanalgeesia

Patsiendi infomaterjali eesmärk on anda teavet sünnitusel kasutatava paratservikaal- ja pudendaalanalgeesia kohta.

Paratservikaalanesteesia kasutatakse sünnitusvalu leevendamiseks sünnituse avanemisperioodis. Kõige efektiivsena valuvaigistava toime annab paratservikaalanalgeesia korduvsünnitajatel. Meetod sobib hästi ka esmasünnitajatele. Valutustamine saavutatakse kuni 75% juhtudest.

Loote südametegevust registreeritakse vähemalt 20 minuti enne protseduuri ja 30 minutit pärast protseduuri.

Paratservikaalanesteesia tegemiseks kasutatakse spetsiaalset Kobaki nõela, (Joonis 1). Ravim manustatakse emaka kokkutõmmete vahel mõlemapoolselt tupevälvi. Valuvaigistav toime algab kohe ja kestab 1,5–2 tundi. Vajadusel võib protseduuri korrata. Ravimina kasutatakse enamasti ropivakaiini.

Joonis 1. Paratservikaalanalgeesia skeem, kohandatud Macarthur *et al* 2001

Paratservikaalanalgeesia eelised: lihtne ja kiire; puudub vererõhku langetav toime; ei teki protseduurijärgset peavalu; paratservikaalanesteesia ei mõjuta sünnitustegevust; ohutu emale ja lootele.

Võimalikud kõrvaltoimed: 1–3%-l juhtudest võib tekkida mööduv loote südamelöökide aeglustumine, mis võib kesta 1–30 minutit. Selle täpne tekkemehhanism ei ole teada, kuid arvatakse, et see võib olla tingitud ravimi sattumisest ema vereringesse. Sellisel juhul jälgitakse loote südametööd kuni normaliseerumiseni. Üliharvadel juhtudel on vaja sünnitus lõpetada keisrilõike teel. Kui ravim satub ema vereringesse, võib sünnitajal tekkida toksiline reaktsioon, mis väljendub vererõhu languses, südametöö aeglustumises ja teadvuse kaos. Need ohtlikud kõrvalnähud on üliharvad.

Pudendaalanalgeesia (pudendaalblokaad)

Pudendaalblokaad on pudendaalnärvi tuimestamine sünnituse lõpufaasis. Seda võib kasutada epiduraalanalgeesia alternatiivina sünnituse väljutusperioodis, kuigi valuvaigistav toime on tagasihoidlikum. Pudendaalblokaadi saab kasutada ka rebendite õmblemiseks sünnitusjärgselt .

Pudendaalblokaadi tegemiseks kasutatakse samuti Kobaki nõela. Ravimiks on lidokaiin . Arst süstib ravimit tupe kaudu pudendaalnärvi piirkonda. Sarnaselt paratservikaalblokaadiga ei pruugi pudendaalblokaadi toime alati olla piisav, kuna pudendaalnärvi anatoomia on indiviiditi erinev ja kuni pooltel juhtudest võib valuvaigistav toime olla vaid ühepoolne. Kõrvaltoimed on haruldased.

Allikas: Eesti Naistearstide Seltsi Sünnituse ja sünnitusjärgse perioodi valutustamise juhend. 21.01.2024

ITK1216

Kinnitatud AS ITK ravikvaliteedi komisjoni 02.10.2024 otsusega (protokoll nr 12-24)